
Публикуван на: 29-06-2006

Източник: [Портал ЕВРОПА](#)

Проучване на Портал ЕВРОПА – за фикс идеята за прозрачността и за Миланската скала: с обновена тапицерна от коприна и кадифе, с червена дамаска на седалките – като завесата на сцената...

В разгара на разследването на случая с принц Виктор-Емануил Савойски, министърът по европейските въпроси Меглена Кунева сподели на 26 юни в интервю за колегите от вестник "Монитор", че декларациите за имотното състояние на лицата, заемащи висши държавни длъжности, ще бъдат задължително публикувани в интернет. *"Това, което на мен ми е станало фикс идея напоследък е прозрачността. Важно е декларациите за имотното състояние да се публикуват, да знаят хората как си влязъл в политиката и как излизаш. Така ще ограничим корупцията"*, казва министър Кунева.

Също воден от стремеж за прозрачност съобразно добрите европейски практики, Портал ЕВРОПА реши да проучи дали в декларацията на бившия министър-председател Симеон Сакскобургготски е вписано придобилото публичност напоследък пътуване до Милано на борда на самолета на италианския бизнесмен Пиерпаоло Черани. Че това пътуване е факт потвърди самият Симеон Сакскобургготски в обръщение пред медиите преди няколко дни, на 20 юни.

Проверката на Портал ЕВРОПА установи, че Симеон Сакскобургготски не е деклариал в годишната си имуществена декларация използването на частния самолет на бизнесмена Пиерпаоло Черани.

Каква е хронологията на събитията?

Първоначално в печата бяха публикувани части от стенограми от прихванати разговори между Черани и Виктор Емануил, братовчед на Симеон Сакскобургготски. В разговор, проведен на 21 февруари 2006 г. в 13 часа и 36 минути, Черани – според стенограмата – казва: *"...аз вече му предложих пари и му дадох също пари за изборите. Помниш ли, че аз отидох да му ги занеса? И парите бяха взети... Отидох, направих всичко за него, **доведох го в Скалата...**"*

Няколко дни след началото на скандала, на 20 юни 2006 г., Симеон Сакскобургготски коментира случая пред медиите. Той отбеляза, че е летял безплатно на самолета на скандалния италиански аферист и коментира, че не може да бъде сензация някой да получи покана, за да си спести времето: *"Черани има или чартъризира малък самолет. Когато премиерът на Италия Силвио Берлускони ме покани да присъствам на увертюра в Миланската Скала, аз имам малко време и той каза, че ще изпрати самолета, за да имам достатъчно време, и това ми се стори нещо нормално."*

Посещението не ми се стори като служебно, за да искам правителствения самолет, а за тези неща съм страшно акуратен, заяви Сакскобургготски на 20 юни 2006 г.

"Това е уговорка между нашия премиер и премиера на Италия, да бъде изпратен самолет от Черани. Поканата дойде от премиера Силвио Берлускони", потвърди и зам.-председателят на НДСВ

Пламен Панайотов в "Коритаров лайф" на 27 юни по "Нова телевизия" и Радио "Нова Европа". Ден по-късно, на 28 юни, прес-секретарят на НДСВ и бивш ръководител на Правителствената информационна служба г-жа Цветелина Узунова заяви, цитирана от БГНЕС: **"Саксбургготски бе изключително стриктен по отношение на разходите на държавни средства в чужбина. Той пътуваше с граждански полети."**

Какво установи Портал ЕВРОПА?

Преди всичко Портал ЕВРОПА побърза да получи по официален ред от Публичния регистър имуществената декларация на бившия премиер.

Според чл. 4, ал. 1, т. 2 от Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности, високопоставените чиновници са длъжни, докато са във властта, да подават годишна имуществена декларация, която да съдържа справка за придобитото имущество, получените доходи, дадените обезпечения и направените разходи за календарната година. Това е така нареченият "Образец 2". За уточнение – другите образци – 1 и 3 – се попълват при влизане и при излизане от властта.

Екипът ни видя, че декларацията е попълнена и подписана от самия Саксбургготски на 20 май 2005 г. и подадена на 27 май 2005 г. Потърсихме в нея описание на всички изисквани от закона подробности, отнасящи се до предходната 2004-а година, когато Симеон Саксбургготски е бил премиер на България.

Портал ЕВРОПА разучи подробно така наречената "Таблица 9", в която очаквахме да открием вписано премиерското пътуване, платено от чуждестранния бизнесмен.

Към декларациите има подробни указания за попълване.

В тях прочетохме: *“В колона 1 се посочват разходите през календарната година за обучение, **пътуване извън страната** и други плащания с единична цена над 500 лева, **когато те не са платени със собствени средства или със средства на институцията**, в която заемат длъжността.”*

В “Таблица 9” Симеон Сакскобургготски собственоръчно е нанесъл сумата 34 468 лева и 98 стотинки – каквато равностойност в евро и долари той е получил за служебни командировки в чужбина – общо 23 пътувания, съгласно справката, която е приложил към декларацията си.

Юристи коментираха с учудване пред Портал ЕВРОПА, че тези данни не се изисква да се декларират: т.е. тази справка изобщо не е нужно да се прилага, най-малко пък в “Таблица 9”. Юристите поясниха, че командировъчните, пътните и останалите разходи, свързани с премиерските командировки, се заплащат от институцията, в която той работи. *“Текстът изрично казва – в тази графа се вписват само онези, надвишаващи 500 лева, разходи, които НЕ СА ПЛАТЕНИ с личните пари на декларатора или с бюджет на структурата, в която той работи”*, коментираха специалистите.

Юристите, с които Портал ЕВРОПА се консултира, отговориха утвърдително на въпроса ни, дали в “Таблица 9” би следвало да се опише пътуване в чужбина с чужд, частен самолет, за което Сакскобургготски не е платил – нито с лични, нито със служебни пари.

Излиза, че експремиерът е нарушил Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности.

“На практика това е нарушение на закона, за което се налагат санкции”, бяха категорични специалистите. С други думи, личните пътувания в чужбина, ако разходите за тях са платени от някого друго (в случая – Пиерпаоло Черани) – също се декларират, както изисква Законът за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности.

Нашите правни консултанти препоръчаха на екипа ни да прочете Член 313 от Наказателния кодекс, където пише, че лишаване от свобода до три години или глоба от сто до триста лева грозят всеки, който *“потвърди неистина или затаи истина в писмена декларация... за удостоверяване истинността на някои обстоятелства”*.

Алинея (1) от чл. 313 на НК гласи: *“Който потвърди неистина или затаи истина в писмена декларация или съобщение, изпратено по електронен път, които по силата на закон, указ или постановление на Министерския съвет се дават пред орган на властта за удостоверяване истинността на някои обстоятелства, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба*

от сто до триста лева."

Портал ЕВРОПА обаче обстойно разгледа формулярите на декларациите. Там никъде няма референция към член 313 от НК. Екипът ни също видя с учудване, че под декларацията на Симеон Сакскобургготски не е написано нито "С настоящото удостоверявам истинността на посочените данни", нито "Известно ми е, че при подаване на неверни данни нося отговорност по...", нито пък какъвто и да било друг подобен текст.

Попитахме правните ни консултанти – значи ли липсата на позоваване на член 313 в тези декларации, че те на практика се обезсмислят? Юристите побързаха да уточнят, че дори и без декларациите изрично да препращат към Наказателния кодекс, отговорността за попълване на неверни данни си остава. Това според тях личи от Алинея (3) на същия член 313:

Алинея (3) гласи: "Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който потвърди неистина или затаи истина в частен документ или съобщение, изпратено по електронен път, в които **по изрична разпоредба на закон**, указ или постановление на Министерския съвет е специално задължен да удостовери истината, и употреби този документ като доказателство за невярно удостоверените обстоятелства или изявления."

Тълкуванието е, че имуществената декларация се подава по изричната разпоредба на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности. "Така че имуществената декларация на бившия министър-председател от 2004 г. доказва, че пътуването му до Милано и назад е укрито в разрез с българския закон" – заключиха адвокатите.

Подробностите за пътуването

От разнопосочните публикации в медиите и от изявленията на различни политици се разбираше единствено, че самолетът на Черани е кацнал в София, за да приеме пътника, отвел го е до Милано и след това го е върнал в българската столица. В Милано премиерът е присъствал на откриването на ремонтираната сграда на Миланската Скала.

Портал ЕВРОПА потърси точната дата, на която е било откриването на ремонтираната сграда. На сайта на Миланската скала прочетохме: "На 7 декември 2004 г. новият сезон – първият след пълното затваряне на театъра в края на 2001 г. – се открива с операта "Признателната Европа" на Антонио Салиери под диригентството на Рикардо Мути..." Същия ден българските медии дори пишат, че реставрацията на фамозната сграда е струвала над 60 милиона евро, че тапицерията изцяло е обновена с коприна и кадифе, че дамската на седалките е червена като завесата и че на гърба на всяка седалка е поставен малък екран, който ще позволи на височайшите зрители да следят текста на английски, френски или италиански.

Неяснотите около посещението

След като установихме точната дата, на която се е случило събитието, ние отново разгледахме справката, приложена от премиера към годишната му имуществена декларация от 2004 г.: от нея става ясно, че той не е бил в командировка в чужбина на този ден – 7 декември 2004 г.

Най-близките до 7-ми декември деклариран от Саксбургготски задгранични пътувания са били в Естония (18 ноември) и в Япония (12 декември).

Обаче Портал ЕВРОПА откри [на интернет-сайта на правителството официална информация от същата дата](#), 7 декември 2004 г., в която се съобщава, че министър-председателят ще присъства на откриването на обновената сграда на Миланската скала, *"по покана на кмета на Милано Габриеле Албертини"*. В съобщението четем още: *"Премиерът замина днес следобед, придружен от съпругата си Маргарита Саксбургготска. По традиция на премиерата на сезона в Миланската скала се канят държавни и правителствени ръководители, известни личности от всички сфери на обществения живот. В рамките на краткото си посещение в Италия, премиерът ще проведе и неофициални срещи с представители на италианския бизнес. До завръщането му утре, функциите на министър-председател ще изпълнява вицепремиерът и министър на икономиката Лидия Шулева."* Явно под "неофициални срещи с представители на италианския бизнес" се има предвид и Пиерпаоло Черани.

Излиза, че хем официално Правителствената информационна служба съобщава за чуждестранната визита на тогавашния премиер в Милано, хем той де юре не е бил в командировка.

Но дори и да не е бил в командировка, а в отпуск (не успяхме до момента да установим дали е бил в отпуск, бел.ред.), това посещение в Италия е трябвало да бъде включено в годишната имуществена декларация заради факта, че Саксбургготски не си е платил билета за самолета – нито с лични, нито със служебни пари. Правните експерти на Портал ЕВРОПА бяха категорични в коментарите си, че щом друг е платил, това следва да се опише.

Другото разминаване между изказването на експремиера от 20 юни и депешата на Правителствената информационна служба от 7.12.2004 г. е свързана с канещата страна. Според ПИС, посещението е по покана на кмета на Милано Габриеле Албертини, а според самия Саксбургготски (и потвърдено впоследствие от Пламен Панайотов по телевизията), премиерът на Италия Силвио Берлускони го е поканил "на увертюра" и понеже настоявал българският му колега да присъства, затова му предложил самолета. Саксбургготски допълни, че така се пести време или прехвърляния от един на друг самолет. Или както дословно каза експремиерът на 20 юни, *"Ако Черани като всеки друг, който разполага със самолет, е улеснил някой министър, мисля че е много провинциално да се смята, че това е престъпление или новина. Съжалявам, че Черани, за това че си е предложил услугите, се оказа, че е имал и други замисли - ето това с болницата, но що се касае до нея, проектът не се получи поради редица причини"*.

"Може и да не е новина, може и да е провинциално, но моралът и правилата изискват подобно нещо добросъвестно да се запише в годишната декларация", е становището на юристите, които Портал ЕВРОПА потърси за коментар.

Припомняме, че в интервюто си за вестник "Монитор" от 26 юни, за което споменахме в началото, министърът по европейските въпроси Меглена Кунева отговаря по следния начин на въпроса, не е ли морално укоримо, че Симеон Саксбургготски е ползвал частния самолет на Черани: *"Ние искаме от правителството да подкрепя бизнеса, да се усвои всяка възможност за докарване на чужди инвестиции. В такива случаи човек понякога рискува в общуването, уви! Но общуването е задължително!"* Пред "Монитор" министър Кунева допълва: *"Прозрачността тук много ще помогне."*

Защото тогава дори и един политик да се срещне с неподходящ човек, от това няма да произтече нищо лошо. Защото всеки интерес ще може да бъде проследен и да се разбере дали тази среща е довела до някакъв негативен ефект за държавата."

Портал ЕВРОПА ще продължи да следи темата със серия от публикации, съдържащи наблюдения за ефективността, с която законът се прилага, както и за степента, в която философията му се разбира от лицата, заемащи висши държавни длъжности. Редакцията е готова да публикува всички гледни точки по темата.

Илюстрация: Финална сцена от премиерата на *Europa Riconosciuta*, ANTONIO SALIERI, 7 декември 2004 г. - [сайт на Миланската скала](#) (бел.ред.)